

DÜŠEVNI LIST

Drž. žensko učiteljske
Šimon Milač, profesor

Maribor

Mêsečne verske novine.

Vu iméni prêkmurske evang. sinjorije reditel
i vödavnik: FLISÄR JÄNOŠ, Murska Sobota.

Rokopisi se morejo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplačilo

gorivzeme vsäki evang. dühovnik i vučitel.

Odvaljeni je kamen . . .

„Prvi dën pa po Soboti ide Mária Magdalëna rano, gda bi ešče kmica bila, k grobi i zaglëdne kamen odvaljeni z groba.“ (Jan. 20, 1)

Na vüzemsko ütro v ogrädčeki Jožefa z Arimathije odprti grob najdejo te pobožne žene . . . Z-onoga práznoga odprtoga groba vdábla peröti velika vüpažen naša, ka se ednök vsi grobi odprëjo i zápori vsake škrinje ofnejo! . . . Ali rávno té se ogvüšamo od toga tüdi, ka se ednök odvála vsäki kamen! Kí verjejo vu Jezuš Kristuš, tisti morejo znati, ka nebo-
de naveke težila pečina greha düšo njihovo . . . odvála se z močjov grehov odpüštšanja; svët, šteri zdâ z-staranjom napunyáva žitek naš . . . se ednök doliobláda; skrbí, šteri cagajöča težina je spád-
nola na nás, gorivzeme ednök sam Gospöd... potom vse drügo, ka nas zdâ trápi i man-
trâ . . . odvrné Bög . . . odvála kamen pry-
le, liki bi mí mislili . . . Živé Gospöd! . . .
Mejmo tak vero vu Nyem . . . Ali nas
lehko ne opomína na eto vüzemski, večer
evangeliom, gda se spomína z-ti pobožni
žën, šteri düša je puna bila staranjem,
caganjem. skuzami i žalostjov, ali štere so
čüdivajoč vidle, ka je kamen odváljeni z
groba . . .“ odváljeni je z düše njihove
tüdi, koga so jökale . . . živé . . . naveke! . . .

Živé tebi tüdi, pa meni tüdi! Po mor-
ji naše skrbí, težíne, sükešíne i nevöle
vdiljek ide dnes tüdi, liki ednök po jezeri

Genezareth, i erčë z tröštanja glásom: „Ovo,
jas sem z-vami vsäki dën . . .“ I či ver-
ješ ti eto popolnoma, té se oleššáva teží-
na tvojega šorša nad tobom . . . i na mo-
litev se ti odprëjo vüsta . . . Nezádëne
tö telko, ka naednök konec vzeme vsa ne-
vola naša i lehne, kak spár, vsa težáva
naša, nego tö zadëne, ka se zálec britkos-
ti, čemérni zálec vtere i nemre nam škô-
diti! Ne bodeš več sam, tvojo bolezen,
vrële skuze tvoje, britko žalost tvojo ne-
boš varvao sam vu trgajöčem sirotinstvi,
nego lahko odkriješ tvoje krvávëče srdce
pred vernim Gospödom tvojim . . . i vido
bodeš — oh čüd čüda, kamen boleznosti
se odvála . . .

Živé Kristuš! — Ka se bojim!
Vu njem jas nigdár nezdvojim:
On me lübi, tö dobro znam,
Kak blájžen sem, či njega mam!
— Bögi hvála!

Živé vse dike poglavnik! —
On je moj zmožen pomočnik.
Ka se te strášim že, oh svët!
Kristuš mi je žítka posvët.
— Bögi hvála!

On je nöč temnosti pregnao,
I meni tö vüpanje dao,
Kaj moje božanske vere
Sila blöde nepotere.
— Bögi hvála!

Ka se mam že dreselit? —
On me zná razveselit
Vu túžni dnëvi žalosti
I kakšté britke žükosti.
— Bögi hvála!

Cvetna nedela.

Právo sveténje krstšanskoga človeka je nê drúgo, kak povékšávanje Bože díke. I ár smo Njegovo díko vu Jezusi zavidli: Nyegova neskončna lúbézen i svétost je prék Jezusa prišla vu ele svét; vse naše svetenje svetlo postávo našega blagoslovljenoga Odkúpitela blišči okóli.

Na Božič z bláženov radostjov stojmo pri jaslénoj zibelki Deteta, mér čúti srdce naše, nezgovorno sladtek, gvúšen počínek napuni celo bívost našo. Doli je prišla z nebés lúbézen. Málo dête je ešče toti, ali že je eti. Že se povékša, že se pokrepi i té pod svoje ládanje podvrže zemlo . . .

Známo, ka njegovo gorijemánje je túdi kak čúдно bilo. Nájpopolnéše, večno példodávanje za vsáko osnávlajóče dête. Ár je gorijemao v milošči pri Bógi i lúdmí.

Veseljé je Njega vdiljek sprevájati po stezi 33 létoga zemelskoga žitka njegovoga.

Vučitel je póstao, naj na nárvékšo znánost; na poniznost i krotkost vči lúdi.

Vračéši zdrávník je póstao, ár so njemi mili bíli ti trpéči. Táljemájóči i smilení priátel je bio vsákomí, vučenikom svojim nê li mešter njihov, nego právi priátel póstao. Nê je mogao ostánoti v Názarethi, ár je navse kraje želo odnesti svoje od vsega kínda dragše dáre: gvúšnost žitka vekvečnoga i veséli glás Bože očínske lúbéznosti.

Sinki, lúbte edendrúgoga!

Posl.: JUVENTUS.

II.

Ednók so več níkšega glása nê mogli dobiti od njega, zópston so zvedávali za njim. Anuške vúpánje se je v tiho žalost spreménilo. Že osem lét čáka na Pišto. Rdéče róže v školnikovom ográčeki so njej več ne bílé nevoščéne, samo té býle za volo lícojne njénoga obráza. Ali i té so nê dugo nevoščéne, ár komaj se odpréjo, Anuška je dolivtrgne i nesé na grob svoji starišov. Njidva že méрно počívata.

Vu vési je že óna školnikojca. Deca jo preveč lúbijo, tó „dobro gospodičino“, kak jo oni zovéjo. Táksa je med njimi, kak býli lilíom med málimi pisaními korínami.

Eden jáko žalosten dén má v kédni; nedelo, gda v církev ide. Vsaki má svoje mesto D., ova je rávno próti njé sedéla s sigurním obrázom. Na té obráz je Anuška večkrát vrgla svoj žalosten pogléd. Iskala je na tom obrázi Pištíja smejéčo lúbéznivost. Ednók samo zamerka, ka

Záto je vsigdár na póti bio, okóli je hodo naj zná dobro číniti. Okóli je hodo, naj kêm več lúdi spozna Njega i vu njem lúbéznivoga Očo nebeskoga.

Tá je bila pót njegova, štera ga je k cíli pripelala. Z Bethlehema se je vzeo na pót, naj pride do Golgothe. Z mírom tíhote jáselne zibelke prék obládnosti póti cvetne nedele, do moke pune smrti na križnom drévi petrπέče.

Dokeč je do etímao prišao, vnookrát je mogao stánoti. Mála deca so prišli pred njega, nej se je znao nazájdržati, ka se nebi k-ným doliprigno i je blagoslovo. Či je žalostnoga vido — stano je pri njem, ž njim se je skuzio i potróštao ga je túdi. Smilúvao se je túdi nad slépim, nazáj njemi je dao óči pogléd. Betežne je zvráčo, róne, plantave pokrêpo, mrtve gorízbúdo. Nê je mogao nači číniti, ár je krao lúbéznosti bio . . .

Zdá je túdi na póti. Na obládnosti póti.

Líki voditel obládavník vu dolíobládano mesto, tak potúje vu Jeruzálem na etoj nedeli. Že se približávu k cíli, že se kmiči za njim sénca kíža.

Ali okoli njega je vse samo leščénje i sunčni tráč. Veséla líca, hožáno kričéča vústa . . . zelenéče pálmové vejke na póti.

Vnožina se ešče vedno povekšáva. Dobro je zdá žnjim íditi, dobro je zdá nasledúvati njega. Prišla je vóra díke njegove, ovo: obládajóči vo-

jo tá sigurna dovica s ómurním, srdítím poglédom gléda nazáj. Njé repéči gráta obráz i se sramežlivo nagne obrí pesmení kníg. Tó tak íde vsako nedelo.

Tá bogatínka je komaj čakala, ka bi čúla, ka je Anuška več zaročena z níkákím. Mesto toga vsako nedelo tam vídi pred sebov njéni túžen, bílé obráz, šteri vedno z lúbéznostjov gléda na njó. Znála je, ka so té lúbéznívi poglédi nê za njéno volo. Včasí-včasí si je míslila: veséla bi mogla bíti, ka mi síná tak preveč i tak dugo vórno zná lúbíti. Ali v drúgom megnenji je že pá zmágala njéna gízdost.

Sobota je bíla. Pri híži je velko čščenje bílo v vsakoj sobi. Na plac je túdi trbelo íditi. D. ova se je obráčala med držínov, kak kakša friška, mláda sneha. Prečtela je bílice: „Nê si dobro vkúperpoiskala, Lída. Ešče níndri morejo bíditi. Mogóče pa gder v skrivnom mesti nesé štera kokóš.“

Gori je vdárila edne velke knige:

„Láni etakšega hípa, febr. 9.-oga, pa je túdi tak mrzlo bílo, pri 60 kokóši je 50 bílic bílo, zakaj bi zdá samo 45 bílo? Pové!“

ditel je on, čedno delo je, pa tudi lahko zdá na njegovej strani bidti.

Ali Jezuš vidi. Vse. Prišestnost tudi. Velki pétek tudi. Zná, ka je eta vnožina tista, štera ga vse dolgo në rávno etak okoli vzeme, ali mesto pálmovi vèk siba bode vu rôki njénoj i mesto hožánne „ráspi ga“ bode kričala.

I dónok se neobrné nazáj. Ár zná, ka je tam vu Njem popolna i konečna obládnost.

Vidi Zakeuša tudi, etoga od vsákoga odürjávánoga carinára, no či ga skriva malinino listje. Ali Jezuš vidi njegovo srdcé tudi. Ovo, želja pravico i tak repenè za njim, kak žeden vandrar za hladnov vodòv.

Kak bi se obrno nazáj? Okoli se zglédne i ešče dosta Zakeušov vidi vu vnožini, šteri nekričijo, nego mirovno čakajo, ka se obrné i je oberčé, notri k njim se tudi vrné i zveličanje prinesé vu stánek njihov.

Za eti volo, — naprèide. Naprè pròti križi...

Znao je, ke eti žnjim ostánejo té tudi, gda se kak ágnec aldúje za svejta grehe.

Drági čtenjár, znam, Ti tudi na Jezušovom strani stojiš. Ali nenasedúj ga samo té, gda ga vu obládnosti hodbi stotine i jezere sprevájajo. Té tudi žnjim drži, té tudi engedúj, naj te lahko za svojega právi, gda je sramota vu máli lôger njegovu vernikov slišiti. I či ga nebi poznao ešče zarazmi, ka je ešče në kesno. Eti je med nami i išče vu glasnoj, lármajóčoj vnožini svo-

je tihe, krótkoga dühá, želejóče Zakeuše. Te grehšnike, te potrtoga srcá, te ostávlene, te srmáke, te spádjene. Rùmijo zvonovje. Zunijo orgole dosta jezér cerkveo, donijo pesmi, hožanno spèva milio i milio vúst. Jezuš vidi vse tó. Ali njemi je në zadosta vse tó. On tebè išče med vnožinov.

On šče obládati obri tvoji grehov tudi i z obládnostjov, med hožánov i zelénim vejom, šče notri idti, na cvetne nedele rosnatnoj gojdni, vu tvoje na čisto zapráno srdcé.

ECCE HOMO!

(OVO ČLOVEK!)

Ovo človek! . . . në je zvirina! . . .

Z-vústami dón'k čúj, kak preklinja!

Na Golgotho žené Meštera,

Bláženstvo si sam rad raztrga;

Koga srdcé za národ bíje,

Ga na mantrníkstva križ prebije.

Ovo človek! . . . gléj i moli ga,

Njega nedúžno mantránoga!

Za nájem špot, teško smrt dobi,

Čáglost se vu njem dón'k nezbüdi;

Prvle, kak dúšo püsti, zaspí,

Za vmoritele moli, skrbi.

Lida je samo prestrašeno glédala:

„Kúšnem njim rokò, jas nevem.“

„Perse, včeraj si pá pri Ů.-vi bila. Pa je popisano v knjigaj prepovesti: Rétko deni nogo notri vu hižo bližnjega tvojega, naj se te nenasiti i te ne bo odürjávo.“

Lida se je zajókala i se je ešče ednòk na hlevé potégnota. Za edno malo ešče dvě bilici prinesé. Ali D.-ova je zdá në bila zadovolna:

„Premišlávaj si samo, Lida, zaká falijo ešče trí? V knjigaj predikátorov je popisano: „Što na vòter gléda, nede sejo i kí na temne obláke vže pogléd, nede ženjo.“

Vzèla je bilice. Ali doli je djála košaro, prežmetna se njè je vidla. Lida jo je nesla za njòv.

Večér, gda si je dolilégla v nezakòrjeno sobo, tak se njè je vidlo, ka se postela gíble ž njòv. Roké so njè trepetale, gda je svečo vužgála. Mogòče se zemla gíble?! Nè, v sobi ovak vse na mesti stojí.

„Zavrtelo se mi je. Ešče sem nigdár në bila betežna. Zdaj mi je gotovo prišla skrádnja vóra. Pár minòt méрно leži, potom právi vu sebi: „Bòg me k sebi zové!“

Na pamet njè je prišlo, kelko në skončánoga dela má ešče. Gvant se na hiži süši. Što de ga péglo, v onár skládo? Prèšnjega leta račun je ešče në v réd vzéti, ár je eden ovčar mrò i në je notri dao račun od birk.

„Pa nemaš bole fontošnoga dela, računa od toga?“ — kloncko njè je po dveraj dúšne vèsti eden, do etigamao nepoznáni glás. „Ka boš právla sinè, či se sréčaš ž njim tam na ovom svèti? Ka de pravo on tè, gda de račun proso od zgüblene bláženosti svoje mladosti i tó od tébe račun?“

D.-ova je ves mokra postánola pod tenkov blazinov. „Ka misliš“ — pravo je dale té nesmileni glás — „jeli se je vidlo Gosp. Bògi tvoje živlènye?“

„Jas sem vsako nedelo vòrno hodila v-cérkev. Sedemkrát sem prečtèla Biblio. Držina je vsaki dén mogla pol vòre moliti, Sv. Reči poslušati, štere sem jas čtèla gori. Desétero zapoved sem zdržála; në sem krádnola, lagala, praznúvala, preklinjala. Imánje, kak skrben šafar, sem vedno povékšávala“ — bránila se je ona pròti tomi nesmilenomi glási, šteri jo je dale káro:

Ovo človek! . . . v-dúši vtepeni! . . .
 Kmično vu dúhi oslepleni;
 Nespametno podéra drěvo,
 Štero je rodno, sadoveno.
 Svojga rešitela Kristuša
 Ostávi, zataji virtuša.

Ovo človek! . . . večna milošča
 Dobro čini i v-práh sklátšena!
 Grěhe lúdi nosi, lúbi je,
 Pri vméranji blagoslovi vse . . .
 Boži-človek, hválo ti dávam,
 — Oh dáj, da tebé blagoslávlam!

ZÁBRÁK DÉNEŠ (F. J.)

3. Gmajne znotrěšnje delo.

Vsáko nástavo je li ona mōč mogōča goridr-
 žati, štera jo je na bivost prinesla. Světo mater-
 cěrkve je Kristušov evangeliom i na tom stojěča
 vera pozvála na bivost i záto je jo li tá mōč
 mogōča do vekoma goriobdržati. Gosp. Jezuš
 Kristuš gda je světomatercěrkve svojo grúntao,
 je jo nē pōleg zvōněšnji vorcanov i pravil fun-
 dálivao; nē je vu svetski cilov slúžbi stojěčtū-
 vārištvo, nego nebeska nástava, nebesko občín-
 stvo, dūhovni dom nástavo na *onom trdopečín-
 skom fundamentomi, ki je ednōk djāni*. Na etom
 fundamentomi je cimpranja delo nepretrgnjeno,
 kak tō apoštol právi: „Že ste pa nē več tūhén-

ci i žalárje, nego pōrgarje z-svétimi vrěd i do-
 mánji Boži. Gori pocimprani na fundamentom
 Apoštolov i prorokov, šteroga vogleni kamen je
 Jezuš Kristuš. Vu kom ves cimper vkūpzloženi
 rasté na cěrkve světo vu Gospodni. Vu kom ste
 i vi navkūp goripocimprani na prebiválišče Bo-
 že vu světom dúhi.“ (Efez. II. 19 - 22). Tak se
 grúntajo Bože hiže verniki, tak se nastávi ob-
 čínsko popōstvo, k Bōgi prikapčena neposrědno
 sinovna stáva z svojimi velikimi blagoslovmi i
 dūžnostami. Vernikov kotrige so nē samo mate-
 ré cěrkvi skrbnosti predmetje, nego i zednim
 materé cěrkvi zidanya delavci, vsáki pōleg svo-
 jega pozványa i stána.

Cěrkvi cimpranya ōpravíc naši glavni cil je
 vu veri živōča sv. m. cěrkve. Záto je potrěbno
 gmajnsko občino od Kristuša svedōstva činěčo,
 eden z-toga ovoga vere živōčo gmajno grúntati;
 záto je potrěbno vu gmajni dáčo pobérajōčo rá-
 stavo vidōče gmajnske kotrige Bogá moléče,
 grěhe žalūvajōče, verebratov navkūpni blagoslo-
 vov vervajōče krstšane včiniti. Zvōněšnye naše
 siromaštvo nam li teda káže tūžen položáj, či
 smo siromácke vu ti dūhovni. Či smo siromá-
 ke vu evangelioma živōčoj veri. Kak je vu re-
 formácie vrěmeni naveke mláda vera odičila svět
 vu svojoj neobládanoj krepkosti, očistila je sve-
 tino i nazá postavila na nevtepeni i neporúšeni,
 na Bože rěči fundament, — tak eto vero majō-
 či za světo mater cěrkvi dobrōto i naprěiděnye

„Či si sedemkrát přečtěla B blijo, té moreš
 znati, ka je pravo Jezuš tomi bogátomi mladě-
 nci (Márk 10, 25), ka je leži kumili skōz igl-
 ni vūjh idti, liki bogáti v králestvo Bože pridti.
 Pa zakaj si nē ščela, ka bi si ti sin tisto vzeo,
 štero je lūbo?“

„Nē je k nyemi valón bíla“ — bránila se je.

„Ali je Bōg osob prebivávec? Ali ráj bi
 mēla onoga bogátoga išpana čér za sneho, šte-
 ra je nē poštenoga živlěnja? Tá bi bole k nje-
 mi valon bíla, jelí; záto, ár je bogáta.“

„Jas sem njemi samo dobro ščela.“

„Ti si samo sebi ščela dobro. Sebična si,
 sebična! Tō je tvoj velki grěh. Gda si držini
 prepovědala směh, veselje, záto si činila, ár se
 je tō tebi, ki si smeha nē poznala, nē vidlo. Več
 ti je bíla tvoja gizdost, kak siná blájženstvo. Pri
 tebi je vōrvanje, Sv. Písmo samo zvōněšnja pré-
 cimba bíla, v kom si nē najšla dūhá, samo li-
 tere. Sv. Reči si samo záto nūcala tak na gōsti,
 da pokrívleš ž njimi svojo sebičnost. Bíla si tū-
 di zvišena, za popolno si se držála i mislila si,
 ka so tvoje zapōvedi Bože zapōvedi.“

Zgrábila se je za svoje rosnatno čelo i zjáv-
 kala je:

„Nē mogōče, ka bi šestdesět lét blōdila.
 Dobro sem tūdi činila vnoho; vsako nedelo sem
 deset srmákov nasitila.“

„K tomi ti je srcě nikša briga nē bíla. Či-
 nila si, ár si mislila, ka si s tem pred světom i
 tūdi pred Bōgom poštenjé správiš. Pa bi mogla
 znati, ka či vse razdělíš, ka máš, lūbéznosti pa...“

V támno je spádnola i gde njě je vrōče
 bílō, gde mrzlo. V sne je po vōdi hodila. Do
 vūst njě je bíta že voda. Kōštala jo je i osole-
 na je bíla. Strōsila se je. Voda tak da bi skúz
 nastánola, štere je ona sprěšala vō z ōč. Potem
 se njej je senjalo, ka po snegej i po ledej hodi
 bōsa, v tenkom gvanti i po sněgi so rděče srca
 bílé vseokōli. I tak, da bi té srcě pōleg njě
 zmrznole tū. Grozno je bilo vse tō. Dūšna věst
 se je borila ž njōv. Obtrūdila je preveč i v
 gōjndno je dugo spála. Bakter je nevōrno glédao
 na zaprěta ōkna, ali nē je vūpao notri idti zve-
 dávat. Lida je že ob tréťjim klonckala prestra-
 šeno po dveraj. (Dale.)

nemolimo zobston. Sam Jezuš erčé: *Zalstino vam velim, kí vu meni verje, bode činlo ona, štera jas činim!* (Ján. XIV. 12—15.)

Evangelíčanskoga presbitera živa, delavna vera, žitkapélda je gmajne znotrêšnjega delovánja ta edna najznamenitêša škér. Tá ga postávi za dŭhovnika pomočnika pri cérkevni ôpravíc znášanji, tó njemi ogvŭša vernikov preštimanje i správi njemi poštenjé vu gmajni. Dobro známo, ka Gospodna práva sv. m. cérkev je nika drúgo nê, kak gmajna, ali si cérkevna občina, gde Božo rêč čisto i pravično glásijo, svestva pôleg Kristušovoga zravnanja vöobslŭžávajo; gde se vernikov svéti juši i dúžnosti vu najpravičnêšoj harmoniji (vkŭpglasnosti) vjedinajo z milosti dármí vživanja i vu pobožnom, jákostnom žitka zvršávanjem. Dŭhovnoga žitka sád se skážuje i nabŭdjáva vernike, vidôči ti naprêhodêči pôleg evangelioma živôčo, plemenito példo, kak oni cimprajo Gospodna svéto mater cérkev. — Ali, jeli na cimpranje cérkvi slŭži tó, či gmajne naprêhodêči zvóna cérkvi čakajo dokončanje slŭžbe Bože i začétek cérkevno-gyŭlêša? . . . Vu cérkvi „prázne presbitereske stolice“, k-Kristušovoj večérji nehodêče presbiterov kotrige so jeli nê gmajnskoga žitka zménkanja glásniki, vere mláčnosti znaménja i kričêča svedôstva?

Kakšté se trŭdimo vu gyŭlêšaj; kakšté fon-tošna skončanja prinesémo vu nyl, z-toga vu gmajne dŭhovnom žitki jáko malo blagoslova shájalo bode, či naš žitek nepredga, neglasi Božega králevstva pravíc; či vu naši delaj nečŭjemo Gospodna onoga miloga opominanja. „*Edno je to potrêbno delo!*“

Vu navkŭpno molêčem občinstvi táljemajôči, Božoj rêči vdáni, od Kristuša samovêstno svedôstvo činêči, vu cérkvi lŭbéznosti vsigdár i vsem naprêhodêči presbiterje so dŭhovnika najvernêši, najzavŭpnêši pomočnicke. — Tákše ravnitele gmajna z prerazmênjem, na delogotovnostjŭv oblóna i z-zadovolnostjŭv vzeme nyl vu gmajne znotrêšnjem cimpranji slŭžêče naminyávanya, naprêdáne náloge, ár prevídi, ka Božega králestva dugovánje dönok več želé od nás, kak vu tanáčnice gjŭlêšaj se kázajôče interesžeranje, kakti pênezna dugovánja, dáče vónametávanje, proračŭn i drúga k-tém prispodobna dugovánja. Zátó z dobrov dŭšnovêstjŭv lehko pitamo: pri cérkevni, verski ôpravíc naši v-kakšo dôb odprávlanji, kak so pl. d. nedelni dnévov posvetšenja, vu gmajni se kázajôči grêšni návad,

grêšni činênj vöstrêblenje, verski zvečarkov grŭntanje, evang. časopisov podpéranja i širjenja, gmajnski knigárnic, čítálnic návst gori'póstávanje i. t. v. jeli se tá pitanja nedostájajo túdi presbiterov pozvánja i dela krôža? Jeli se neželé od njih, da se i vu tej vrêlo májo z-dŭhovnikom navkŭpe obravnávati i z navdŭševnov, navkŭpnov močjŭv delati na ôsvetek gmajne gledôč, naj se mláčnost k-gmajni i cérkevnomi živlênji pomenkáva i krstšanski žitek pobŭdjáva?!

Svét je nagnjen dŭhovnika delo za „nedelno delo“ imenŭvati i tó za jáko lehko, komótno, za malo skrbi potrebŭvajôče drži. Bogá molíti, z-evangelioma v-tjédni ednôk predgati, krstíti, te mrtelne tá sprevájati, pride nyemi od živoga i mrtvoga itv. májo šegô praviti. — Ali kí po pravici ščé cérkevni poslov pozvánja delakrôž spoznati, vu dŭhovnika podgovornosti, kak njegovoga pozvánja pomočnik tál vzéti, vu cérkvi cimpranja dela težkôčaj li količkáj približno spoznati, — on z na stranvlečenjem, za volo sebičnosti, z-protivnim držányem nebode zadržávao i zastávlao i težkôče delao, nego témbole prevídi dŭhovnoga pastéra pozvánja bremen, — zevse môči híto bode svojega pozvánja dúžnosti spoznati, z-gotovim podánjem, z-vrêlostjŭv i z-krepkim nágibom vu gmajne cimpranji svoj tál doprinesti i verno spunjávati. Te dober presbiter vsigdár zôči stáne onomi bláznomi, evangeliomprotivnomi, bojdikaj mišlênji i modrŭvanji, pôleg šteroga se cérkevna slŭžba, cérkevne ôravice jedino „za dŭhovnika pozvánje“ právijo. Próttomi z-céle dŭše, z-céloga srdcá podánjem glási, nazvestšáva, ka smo pri Božega orsága rašŭrjávaji i svéte materè cérkvi cimpranji vsi navkŭpno pozváni kak dela tŭvárišje delati, vu njé naprêidênji i odraski se trŭditi dúžni. Vse mámo odpraviti po Gospon Jezuš Kristuši, kí nas na tó sam pozáva, k-tomi môč podeljáva i nas potrdjáva.

Goethe.

1749—1832.

Ves kulturni svét svetí márc. 22 ga stôlêtnico smrti Goetheja. Goethe je bio najvêkši spêvnik-pisátel nemcov i vsê časov eden najpozdignyenêši dŭhoven uriáš. Z-evangelíčanske familije je zhájao i Biblija je bila eden najkrepkêši faktor njegovoga osnávlanja.

Poslŭhnmo, kakše mišlênje je meo ete ve-

liki düh od krstšanstva, od Biblije i od reformácie.

„Vu kakšojkoli meri ide li naprê dühovna kultúra naša, kakkoli se povekšáva natúre zna-nost vu prestori i globočini, raztégne se lahko düh človeči, na keliko li ščé — krstšanstva z evangeliomov prôti nam leščéčo višost i morál-no kúlturo nepreleti.“

„Poštujem i rad mam Biblijo, ár jedino li njê sem dužen za jákostno vöosnovánje moje. Vse tiste hištorije, simbolumi, včenjá i prispo-dobnosti so potrpečí násled napravile na düso mojo i môč njihova se je tüdi objavila vu moji delaj v-dostaféle formi. Záto so se mi nigdár tüdi nê vidli nepravični i prekrivi napádi prôti Bibliji. Kak sem se spoznao z Biblijom, sem obo-roženi grátao prôti vsákomi ošpotávánji, prêk sem vido rešeta, na pamet sem vzeo jálnost ošpotávco.“

„Kê m više se osnové kultúra naša, k-tê m vu vékšem mertúki slúži Biblija z tála za grünt, ztála za škér osnávlanja, vsegavêč nê pri mod-rúvajôči, nego pri po istini môdri lúdi.“

„Mí sploh nevêmo, ka vse mámo poprêk-no zahváliti Lutheri i reformácii. Oslôbodili smo se odvezala dühovnoga pregráda, mogôčni smo včineni se nazáj povrnôti k-vretini (k Božoj rê-či) i krstšanstvo vu čistosti svojoj osvojiti. Znô-viê vípamo státi z trdimi nogámi na Božoj zemli i se čítiti vu našoj od Bogá nadárjenoj člove-čoj nutúri.“

1817. leta píse: „Premislimo si, ka vu etom leti tristolétnico reformácie svetímo i ka našega Luthera nemoremo više poštvúvati, kak pa či tisto, štero za istinsko, národí i cajti za hasno-vito držímo, z ômurnostjov i z krepkostjov, — i či bi tò z lástnov nevarnostjov hodilo, — oči-vesno vöpovêmo.“

Drúgoč etak píse: „Rávno vküper zvonijo z našími zvonámi k svétki reformácie. Eden rúm i glás, pri šterom nesmimo ostánoti mláčni: „Gospodne, zdrži nás pri Rêči tvojoj.“

„Ka hasni človeki, či ete cêli svêť dobi, düši pa svojoj škôdi? (Mt. 16, 26.)

Ár „pêneze zgübiti, je malo zgübiti, pošte-njê zgübiti je dosta zgübiti, düšo zgübiti, je vse zgübiti.“

Eden podložen sin.

Rêsan je hasnovito, naj se spominamo z-ti stanovito znameniti môžov. Eden takši je bio

brezdvojno Wašington Jurij, nastavitel i prvi president Severno Amerikanski Vjedinani držav. 1932. febr. 22. je minôlo 200 lét, ka se je on narôdo. Klúč k njegovoj velikosti je njegova bo-gábojazen. Spomenémo eden tég ž-njegove mla-dosti. Kak mladénc je Wašington marinár šceo bidti. Že je na hajôvi bio njegov paket, gda je na pamet vzeo, kak se je zamán bojúvala prôti svojim skuzam mati njegova. Óna je naimre nê je bila za té plár, ali nê se je ščela njemi prô-tipostaviti. Záto se je odlôčo te mladénc, ka svoj paket taki nazáj doj dá prinesiti z-hajova i je pravo, ka nešče obžmécíti, ali vrti srcá svo-je materé Čúdivajôč i genjeno ga je spominala mati na-Bože obečanje, ka se blagoslovijo tisti otroki, šteri poštvújejo roditele svoje. I blagoslo-vo ga je Bôg za vnôge!

Govor Kováts Stevan sinjor- dühovnika

na postnom nedelnom zvečarki so-
botškoga evang. fárnoga ženskoga
drúštva.

Po eti naprêpovêdani se vrném na dnes namenjeno moje versko naprêdávanye. Pred ništernimi minutami smo čúli z-edne mále deklin-lice deklamácie vu: „Tri pítanya“ veršuši ete reči: „Dvě rokê mámo na delo“ . . . Veliko za-hválnost smo dúžni nebeskomi Oči, ka nam je dvě, na delo pripravnivi rokê darúvao. Pôleg evangelioma rêči smo že i za té eden dár duž-ni njemi više desetjzero talentumov. Dvě na de-lo pripravnivi rokê, kak boží dár, li te známo prav poštvúvati, či se zglédnemo na tákše nes-rečne lúdi, ki so edno, ali pa obê rokê po kák-šem nesrečnom pripetjê, ali vu bojni zgübili. Na keliko so tê nesrečni milúvanja vrédni! Či tákše vidimo, se nam samô od sêbe na molitev sklü-čijo naše zdrave rokê, hválo dávši Gospodni Bôgi, ka smo mi srečnêši od tákši.

Na molítev i na delo nam je dao Gospodin Bôg našivi dvě rokê.

Ali ešče na nikaj drúgo tüdi! — Na koj? — Na tò odgovor dobimo, či se na križ rozpê-toga Jezúša zglédnemo. Istina, ka so njegove blájzene rokê teda na križ bilé prebite i nê je ji mogao gibati. Ali žnyegovi rêči smo zarazmeli, gdetá i kama je šteo ségnoti z-svojimi rokámi? — Edno rokô je k-tim zemelskim lüblénim želo

podati i slédnji slobôd od nji vzéti. Kak je pod križom skuzéčo milo mater, Márijo zagledno, štere srdcé je po stároga Šimeona prorokúvanji prehodila ostra spica od vönepovédane bolezni, k-nyê je erkao trôštajôči slobôd: „*Ovo sin tvoj, ovo mati tvoja!*“ — To ovo rokô je pa visiko prôti nebeskomi Oči zelo ponüditi, pri kom ga je vekivečno blájzenstvo čakalo, tó svedočiyo nyegove slédnye reči: „*Oča moj, vu roké tvoje poráčam dúšo moju!*“

Naš Oča nebeski je nam tüdi dvê rokê darüvao! Ali nê záto, da bi z-obema samo zemelske kinče iskali, samo zemelske lübezniike k-sebi obinoli. Či bi samo tó činili, smo naveke pogübleni! — Jezuša példa i vnogo blájzeni mirovno vöpreminôči naši prehodnikov žltek nás na tó vči, naj edno rokô prôti Bôgi vtégnemo i njega brez konca bodôčo lübézen iščimo. — Náimre, či de se nam približávala slédnja naša vöra i z-zdravov pámetjov se pripravlamo k-slédnyemi slobôjeményi, na slédnjo pôt idemo. Samo z ednov rokôv obinmo k-sebi pri posteli našoj túžno stojéče lübléne naše i vzemmo od nji na krátko vrémen slobôd; ali to drúgo rokô z-punim trôštom zdignimo gori prôti Bôgi, Zveličitela roké iskajôči, ár mo samo te meli blájženo vöpreminénye, tiho mirovno smrt, či tam zgoraj stisnemo Zveličitela našega nam ponüjajôčo rokô.

Záto je dao nam Gospodin Bôg dvê rokê!

Vüzem.

„*Spominajmo se z dnévov, vu šteri nas je naš Zveličitel, Jezuš Kristuš odküpo od greha i večnoga skvarjênja.*“

Sprotolétje je prišlo. Vsa naráva se oživáva i se blüdi z dugoga zimskoga spánja, tak da bi se znôva porodila. Vse je črstvo, vesélo i blájženo, ár se je pá začnolo létno živlénje ednoga nôvoga leta.

Nê samo vönê vu narávi, nego tüdi mí lüdje smo se prebüdili i se prebüdjavamo z nikše nevidne mláčnosti. Nevidna sila kloncka i trüple na vráta naše otopele dúše i nas opomina na vstajenje toga Pravičnoga. Dúšnavést nam právi: „*Prebüdte se i spomnite se na svojega Odrešenika, šteri je dao svoje živlénje, naj vás odküpi!* Zmislite si malo nazáj i prečtite Kristušovo živlénje i njegovo trplénje! Té nedúžni Boži sin,

„šteri je greha nê činio i jálnost se je nê naišla vu vüstaj njegoví,“ se je za lüdi aldüvao s tem, da so ga rázpili. Vse njegovo činênje vu njegovom zemelskom žitka tekáji se vídi, kak svekla zorjanska zvêzda, štera nas prebüdjava na delo ednoga nôvoga dnéva i nam dáva példo, nas vči i opomina na dobrodelnost, pravičnost i po-božnost. Njegovo samoga sebe gorialdüvanje nam je nájlepša példa práve kršćanske lübéznosti i njegovo činênje pred koncom njegovoga zemelskoga žitka nas opomina na lübéznost do naši bližnji i tüdi do naši nepriátelov.

Či si vmemmo példo z Jezuša Kristuša i či bomo živeli vu právoj kršćanskoj lübéznosti, kak nas je tó On včio i či mo s svojimi bližnjimi vsigdár vu prijátelstvi i zadovolnosti živeli, teda se mámo vüpati, ka po smrti večno blájženo zadobimo. — *Theofiluš.*

Nebesko nazveščávanje.

(Otrokom.)

„*Ne bojte se vi, ár znam, ká Jezuša toga razpétoga iščete. Nega ga eti, ár je goristano.*“ (Mat. 28, 5 - 6.) Etak je erkao tim ženam angel, pri Jezušovem odpréтом grobi.

Velki pétek i vüzem sta takšiva dvá svétka, lübléna deca, šteriva tesno vküpslišita. Za velkim pétkom vsigdár moremo čakati vüzem i na vüzem se nesmimo spozábiti z velkoga pétko.

Za velkimpétkom čakati moremo vüzem. Ne razmite samo tak eto, lübléna deca, ka vsáko leto pride po cvetnoj nedeli velki pétek i za velkimpétkom na trétji dén vüzemski svétek. Nego tak razmite, ka vu Božem svéti pride na vsáko smrt goristanênje i na vsáko žalost pride radost. Či za velkimpétkom nebi prišao vüzem, tó bi telko znamenüvalo, ka je hüdüba močnêša, líki dobrotivnost, ár je doliobládala Jezuša. Ali Jezušovej hištoriji je nê tó te konec, ka je Jezuš mrô. Prôttomi so Jezušovo smrt tüdi samo té zarazmili vučeniki, gda je Jezuš goristano. Té so vidili, ka je nê záto mrô Jezuš, kakpa da nebi znao obrániti svoj žitek prôti napádi ti hüdi. Vém či je toga nájvékšega nepriátela, smrt doli znao obládati, té bi tüdi vse drúge nepriátel lehkó doliobládao. Záto je mrô Jezuš, naj nás obráni od smrti. Tak se je obrnôla na radost ta nájžalostnêša historija na svéti. I zatogavolo se nam nê trbê že bojati od nikšeféle žalosti. Bôg, ki je z plača velkogapétka napréznao pri-

nesti vüzemsko radost, vso drúgo žalost tüdi na radost zná preobrnöti. Nás tüdi tröšta rëč angela: „Ne bojte se, nega ga eti, ár je goristano!“

Ali ne bñdi li na vüpažen rëč angela, nego tüdi na zahválnost. Nê je zadosä, ká z vüpanjem čakamo, da se vsáka nevola na dobro preobrné, za vsákim velkimpétkom vüzem pride. Na vüzem se tüdi nesmimo spozábiti z velkoga pétka. Nesmimo pozábiti, ka je Jezuš za nás trpo, za nás mrö. Nemoremo niti meti nigdár istinske, blázene vüzemske radosti, či neznámo čütiti velkogapétka žalost, či nas nezná boleti srdce naše zato, ka so naši grehi spravili Jezušá na križovo drévo. Angelova prva rëč je tüdi eto bila k-tím ženam: „Ne bojte se vi, árznam, ká Jezušá toga razpétoga iščete.“ Ki toga razpétoga Jezušá isče, ki si z vernim i zahválnim srdcom misli na Njegovo za nás pretrpëčo smrt, k tistomi nadale govori tröštajöča rëč angela: „Ne bojte se, nega ga eti, ár je goristano!“

K-Gustav Adolfa leti.

Gustav švédski krao je zrendelüvao, naj se 300 létnica smrti Gustav Adolfa, 1932. november 6. vu céloj Švédiji na spömenek toga velikoga kralá posvetil. Gustáv Adolf — právi se vu zrendelüvanji — je *glásnik* po céloj světi *düšnevesti i vere slobodščine*. Stanovito, nê je bio on, ki je darüvao človečanstvi ete dráge dáre. Eti dári od drúgec shájajo. Od Bogá so, Jezuš je je dao, apoštolje i reformatorje so je nazvestšávali. Ali Gustáv Adolf je varvao i zagvüšao ete kinč. Pomagao je vsákomi národu, šteroga mejé je on prëkstöpo, da slüži Bögi svojemi vu slobodščini. Pripoznao je, ka k slobodščini ednoga krstšenika cójsliši düšnevesti slobodščina. Za nyö se je bojüvao, za njö je mrö... November 6. se more kak svétešnji dén posvetiti, na šterom vsa svetna dela počivajo i národ Švédije vu Božo hižo ide i tam njegovo svéto Rëcs poslühša.

Eden milion mark vu grošaj.

Nemško Gustav Adolf društvo v etom leti bode svetilo 100 létnico svojega obstoja. Ob toj priliki na poseben jubileumski fond tüdi nabéra milodäre. Eto nabéranje že trétje leto tečé i z máli dárov eden milion mark želé društvo vküpspraviti. V prvima dvema letoma je že vküp-

prišlo 700,000 mark, tak ka do jubileumske ösvetnosti, štera vu drúgoj polovici septembra bode, je že li 300,000 mark potrébno vküpspraviti.

Gledëč na tisto vnogo dobročinënje, štero so vživale naše mále i slabe gmáne i Diaški Dom od Gustav Adolf društva, je li naturno, ka mí tüdi ščémo cójprihájati z našimi dármí k etomi jubileumskomi nabéranji Gustav Adolf društva. Z-vrëlostjov ponücamo gori vsáko priliko k nabéranji s tistimi mošnjami, štere je za té cio dobila vsaka fara.

Radi bi se vüпали, ka po vrëlom spunjávanji naši düžnost vu etom lübézni deli páli dosëgnemo tisto pozdignjeno mesto, štero so si spravile naše gmajne pri podpéranji verebratov blüzi i daleče!

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Erčé Jezuš: jas sem goristanenjë i žitek, ki verje vu meni, i či merjë, živo bode.“ (Jan. 11, 25.)

Vesële i blážene vüzemske svëtke želë vsem svojim poštüvanim čtenjárom, pisátelom i prijátelom — *Reditelstvo Düševnoga Lístá.*

Visiko odliküvanje evangeličanski cerkveni voditelov. Nj. Vel. naš krao Aleksander I. je zavolo veliki zasluženost za našo evangeličansko církev v Jugoslaviji odliküvao püšpeka Mecklenberg-Schwerinskoga Dr. H. Rendtorffa z zvëzdov réda sv. Save I. razreda, nadale generalnoga tajnika društva Gustav Adolf Dr. Geisslerja z Leipziga i generálnoga sekretëra lütherskoga svetovnoga konventa Dr. Jörgensena z Kopenhage z zvëzdov réda sv. Save II. razreda. — Radüjemo se, ka so eti trijë odlični možjë i dobri prijátelje naše evangeličanske cërkví v Jugoslaviji, etakše visiko králevsko pripoznanje najšli, po šterom se tüdi naša církev eti za preštímáno čüti. Tim odlikováni z srdcá gratulëramo!

Jubileum. Marc. 18-ga je minölo 40 lét tomi, ka si je Sobotška fara za pastëra pozvála Kováts Števana. Kre 40 létne oklëtnice je niti vu vezdášnji težki hipaj nê mogla nêmo mimo idti cërkevna občina njegova i čupora čestitelov njegoví. Neide niti Düševni List. Vëm si je na ete List tüdi neprestanoma mislo Kováts Števan. Gori je spoznao zmožnost drukane litere obri človeče düše i záto je z dostimi artikularišni bogaveče

to zdržétek DŰševnoga Lista i z velikov vrélost-jov ga je širo na prestori fare svoje. Nastavitel i glávni reditel DŰševnoga Lista, rávno tak lépi šereg čtenjárov záto hválo dá Bôgi, ka je Kováts Števana nam darúvao. VŰpamo se, ka te zahválne dúše lŰbéči Bôg ešče dúgo obdrži Nje-ga za blagoslov nam! — Od ôsvetka vu krili gmáne dolipretečenoga se vu prišestnoj numeri bomo spominali.

Volítev fárnoga inšpektora. Gornjapetrovska gmána si je vu po dolipovédanji Darvaš Ferenca spráznjeno inšpektorsko čést, na svojem febr. 21-ga držánom správišči, Lipič Jožefa, Sobotške Prékurske Banke ravnátela zebrała. Nôvi ednoglásno zvoljeni inšpektor so se vu Murávskej fari od verevréli rodítelov narôdili i so zet morávske gmáne dugolétnoga bivšega gláv-noga kurátora, tešanovskoga KŰhár Jožefa. Gmána, pa túdi prékmurska šinjorija, z velikov vŰpaznostjov gléda pred delanje nôvoga inšpekto-ra. Bogá obilen blagoslov ji naj sprevája vu inšpektorskom delanji njihovom!

Predsedníkstva gmán naše šinjorije so febr. 18-ga sejo mela v M. Soboti. Na seji je naprédáno naznanilo Diačkoga Dôma. Šiftár Karolj bodonski dúhovnik so goriprečteli svojo nápravo „od problém verskoga včenjá“ i „od jubileumskoga nabéranja društva Gustav Adolf.“ Obédvê je seja osvojila i zrendelúvala pred višjo cerkevno oblást poslati. Seja je túdi vöповêdala, ka za bazis občínske cêrkvene dáče li verníkov neposredni dávek more slŰžití.

Krnci. Naša mála občína je naednôk dvá velkiva mrtveca mela. Febr. 26 ga je mrô po dugšem betégi Banfi Matjaš, star 68 lét, 15 lét je bio občínski kurátor i rítar. — Febr. 27-ga je pa na smrten sên zápro svoje oči Horváth Šandor, star 62 letí; eden dober človek je bio, vsigdár gotov na pomoč drŰgim. Naj bode blagoslov na Njidva spômenki!

Samovolní dári na goridržánje DŰševnoga Lista: Kováts Števan šinjôr 100, Rítuper Jožef Tešanovci 6, Dr. Vučak Štefan banovinski zdravnik, bodonske fare inšpektor 20, KŰhar Janoš (spôdnji) Puconci 5 D, Cipott Janoš Polana št. 36, 5 Din. — Radi bi nadaljávali! Srdčna hvála!

Dári k nesprhlivomi venci v spomin na Luthárovo Flisar Šarolto za Diačkoga Dôma štípendij: Šavel Karolina Vaneča 10 D, Horváth Bela, Cipott Iren, Janža Jolan Predanovci 10—10 D, Škrilec Janoč Polana 20 D, Vukan Lajoš far-

ni inšpektor D. Lendava 100 D, Krančič Marija r. Škrilec Puconci 10 D, Kranjec Števan Andrejci 20 D, Škrilec Janoš Puconci 10 D, Luthár Marija Sebeborci 10 D, Žibrik Ivan Predanovci 10 D, FŰkas Franc Predanovci 10 D, Kuzmitš Bela Pužavci 10 D, Bác Šándor Brezovci 5 D, Železen Irena Sebeborci 10 D, KŰhár Janoš gost. Puconci 25 D, Kuzma Marija Pužavci 10 D, Škerlak Ivan Lemerje 20 D, Podlesek Janoš Pečarovci 10, Škrilec Jolanka Puconci 10 Din. — Nájsrčnêša hvála za té korine poštŰvanja!

Dári na Diački Dom v Puconskoj fari pozlátoj knigi: Zorko Janoš Lemerje 20 D, Dervaritš Lajoš Lemerje 10 D, Soôš Janoš Pečarovci 10 D, Skalič Šándor dúhovnik D. Lendava 30 D, Žibrik Ivan, FŰkaš Franc Predanovci 10—10 D, Gašparšič Pavel Puconci 20 D, Garparšič Angela i Franc Puconci 5—5 D, KŰhar Matjaš (Lukač) Puconci 20 D, Podlesek Janoš Pečarovci 10 Din. — Topla hvála!

Prékursko evang. mladinsko društvo v Puconcih bo imelo svoj drugi letni občni zbor, ki se bo vršil dne 3. aprila 1932. popol-dne ob 1 uri v dvorani osnovne šole v Puconcih (pri cerkvi). Dnevni red siedí. Vabimo vse prijatele društva v naši oziroma v drŰgi faraj, da se toga zborovanja udeležijo. Puconci 9. III. 1932. Za P. E. M. D. Flisar Karol predsednik.

Gornja Slaveča. Cerkevna občína je na gyŰlêši, šteri se vršo 28. febr. vu cerkvi, dojkŰpila za cêne 42 500 Din. od Fartek Franca mlinara, ki so obenem túdi inšpektor naše fare, eden del hrambe, vu šterom so dotegamao stanŰvali gosp. farar, z 200 kláftrov zemlöv (približno) vréd. Nôvi farof gmajna nevŰpa vu etom teškom cajti začnoti zidati i tó na bôgša vrejmena odloží.

Turobni glás. Februára 22 ga je vöpremi-nôla na Gornji Slaveči Forjanič Marija, samica, rojena iz Dol. Slaveče, vu njénoj 64. leti starosti. Tá pokojna naj má mirovno počíválišče na cintori, njéna dúša pa naj nájde mesto vu orsá-gí nebeskom. Do pávidenja!

DŰševni List má v Puconskoj fari 400 naprêplačnikov. Evangeličanski kalendari si je spravilo više 500 fárni drŰžin.

Gláse prosimo. Gda človek vu roké vzeme eden časopis, predvsém tó ščé znati, ka je nôvoga. Tak gláse išče. DŰševni List je vsigdár vu glásaj nájsiromaškêši. Gláse prosimo ze-vsê naši gmán do 10-ga vsáki mēsec! Vu vsakoj gmáni se dájo naprê kakši ménši-vékši dogodki cêrkev-noga žítka, štere je vrédno i potrebno na očivesnost dati. Dúhovnicke, kántorje, inšpekto-rje, presbiterje, pošilajte nam záto gláse z-va-ši far!

Puconci. Verno k-tradicionalnoj návadi fare so vrêle dŭše tŭdi pretečeno leto lêpe samovolne áldove prinesle na rázločne cile. Računske knige svedočíjo, ka vu gotovi pênezaj vsevkŭp (áldovi na D Lendavsko cérkev : Apačko raztorjenost so tŭ nê cójzėti) 14 503 D 30 p., zvoŭtoga 395 l. pšenice i 706 l. žita na Diački Dom; nadale 80 falátov svêč na oltár i 192 falata svêč vu bliščáre. — Boži blagoslov bojdí nad vsêmi tistimi dobrimi dŭšami, štere nemelŭjejo ni trŭdov, niti áldovov za cérkev našo ino za cile njéne.

Dári na D.-Lendavsko ev. cérkev. V Puconskoj gmajni: Brezovci: Posojilnica 500 D, Kŭlitiš Mihál fárni kurátor, Domjan Ferenc, Pozvek Štefan po 30—30 D, Šiftar Ferenc gostiln. 50 D, Furek Roman š. upr., Veron Ivanova, Kŭlitiš Ana, Benko Koloman 20—20 D, Temlin Štefan obč. kurátor, Benko Štefan, Perša Ferenc, Fajs Matija, Domjan Štefan, Domjan Koloman, Bŭkvič Šándor, Flegar Štefan, Flegar Ivan, Kisilák Jožef, Vukan Ivan, Barbarič Marija, Tuhčan Fani učitelica, Varga Janoš, Varga Štefan, Varga Franc, Flisár Mihál, Benčec Ludvig, Sapač Jožef, Kodila Štefan, Temlin Franc, Vukan Štefan, Andreič Ivan, Podlesek Ludvik v Franciji, Flisar Franc 29 v Franciji 10—10 D, Kisilák Mihál 15 D, Katona Jožef 6 D, Domjan Štefan, Sečko Štefan, Kŭlitiš Franc, Fajs Franc Mikola Janoš, Báč Šándor, Barbarič Štefan, Šiftar Janez, Andreč Štefan, Poredoš Štefan, Perša Žuža, Hašaj Ana, Horvát Koloman, Šantavec Matjaš, Bencik Štefan, Benko Ferenc, Benko Štefan, Temlin Štefan, Krančič Ana, Škrilec Franca, Flisar Ludvik, Flisar Terezija, Zelko Ferenc, Gal Liza 5—5 D, Noršič Josp, Flisar Štefan, Banko Liza, Flisar Francova, Škrilec Matjaš 4—4 D, Lončar Fana 3 Din. Vsevkŭper: 1134 Din. Pobéráčje: Kŭlitiš Mihál fárni-, Temlin Štefan obč. kurátor. — Moščanci: Bánfi Jožef 100 D, Fujs Janoš, Kŭronja Mikloš, Zrinski Štefan Lajošov, Rituper Ferenc, Rituper Štefan, Horvat Janoš, Temlin Jožef, Bohar Ivan, Novak Franc, Rituper Ivan mlinar, Oček Ferenc, Lendvaj Štefan, Zrinski Aleksander 10—10 D, Obal Žuža, Hašaj Adam, Hašaj Ferenc 6—6 D, Zrinski Franc breg, vd. Bŭkvič Jožefa 7—7 D, Obal Jožef, Obal Franc, Zrinski Franc (56), Zrinski Jožef (56), Hašaj Štefan, Lološa Ivan, vd. Zrinski Miklošova, Zrinski Janoš, Kŭronja Ludvik, Hašaj Šándor, vd. Kŭronja Štefana, Temlin Mikloš,

Temlin Ferenc Štefanov, Banfi Ferenc, vd. Šantavec Mihála, vd. Hašaj Terezija, Lebar Matija, Temlin Georg Filo Štefan, Banfi Štefan Adamov, Hašaj Mikloš, Hašaj Franc (28), Kološa Ivan Vincov, Zelko-Zrinski Ilona, vd. Zrinski Józefa, Škerlak Lina 5—5 D, Temlin Mihal, Horvat Štefan, Hašaj Imre, Banfi Ivan, Vukan Ferenc 4—4 D, Obal Štefan, Vukan Judita, Zrinski Štefan (7), Kolár Janoš, vd. Kŭronja Ivana, Črni Mátjáš, Črni Judita, Črni Janoš 3—3 D, Rituper Karol, Novak Štefan 2—2 Din. Vsevkŭper 476 Din. Pobéráč: Bánfi Jožef i Fujs Janoš. — Srčna hvála dobroga srdcá daritelom i skrbnim pobéráčom! — Sk. dŭh.

Na dijaški dom dári: Z Renkovec: Horvát La oš 10 D, z-Martjánec: Pintarič Števan 40 D, z-Sobote: Siftár Lajoš trgovec 50 D, Čeh Franc trgovec 50 D, z-Veščice: Novák Jožef 2 D. Ženskoga društva zbornice: Dr. Šomeŭojca, Benkojca, Nemčojca, Kardošica, Dr. Bŭlčova, Lipičova, Jarnevičova, Hekičova, Benkičova i Kováčova gospé so fašenske fanke poslale i znjimi obéselile dijaškoga doma osnovlenike. Z-Pŭconeč Kŭkár Janoš krémár 25 D, z-Veščice Antalíč Jožef 50 Din. Vsém dobrovolním daritelom násrđčnêša hvála. — Z-gornje petrŭvske fare so silje darŭvali: g. petrovski verniki 8 l. pš 29 l. ž, z-Šŭlinec 4 l. pš 10 l. ž, z-Lŭcove 7 l. pš 6 l. ž, z-Nerádnovec 8 l. pš 16 l. ž, z-Stánjovec 13 l. pš 23 l. ž, z-Žanavla 9 l. pš 12 l. ž. Vsevkŭp 49 l. pš 96 ž, odáno za 166 dinárov. Z-Stánjovec Bohár Adam g. petrovski kurátor v 1929 leti na dijaški dom več pláčani 30 dinárov, šteri bi njemi nazaj hodili je dijaškomi domi darŭvao. Srdčna hvála. G. Godina Števan dŭhovnik z-Petrovec i m. cent pšenice z pênezi rêšeno 160 din. Topla hvála poštvánim gmajnarom i pobirávcom.

„Bôg se nedà osmijávati“ Francúzka revolucija. Bôg dolisŭhnjeni z trŭnuša svojega. Vera pokopana. Edno Maillard imenŭvano pleskinjo v obládnoj procesiji, na précimbni kočŭjaj nosijo po Pariški vilicaj. Vu procesiji dostajezero lŭdstva trágárske nôte popevajôč plêše. Na glávi deklé je rdêca jakubinuš-hôba; na plêčaj njéni nébe licojne sivi kôpenjeg; odetel njéna snêgbéli patjolat. Tak ide notri vu Notre Dame stolno cérkev. Tam jo na oltár neséjo i kak Bôgico Pámeti svetijo. — Tò je bilo 1793. novembra 10. — Petnájšet lét sledi, 1808 ga, ednoga neapolskoga vráča zovéjo k ednomi mérajôčemi zvôna váraša na dvá kilometra. Tam, vu padláškoj kamri čárde, na gôloj slami, med cotami, samo zgrebnim žaklom dolipokrita leži edna ženska. Na njénom grdom líci se ešče vidi znamenje fárbe. Vráč jo zvizitêriva i opita, ka što je. Ta mérajôča z zamuknjenim, vŭtlím glásom odgovori: „Jas sem Bôgica Pámeti.“

Evangeliomszke vere ino cérkvi obcsinszki prigodi.

Naprédàni po

KARDOS JÁNOSI Hodoskom dŰhovnikŷi.

Drŷgi dén je z-velikov pręcimbov v-ísno cérkev neseni, gde je veren prijatel nyegov Jónas dr'zao nad nym predgo, stera je celi szprévodni sereg v potop szkuz vtonila. Deszét pörgarov je sztrázilo mrtvo tĕlo. Naszlédnye 20 ga dnéva szŷsca sze je cĕla rodbina i dr'zina grofĕv v-placsi, i neszmerna vno'zina lŷdsztva pà v cĕrkvi vkŷpszpràvila, gde je cinyena skryna na kòla zdigeyena, i tak drági mrtvec dalecs, dalecs od vàrasa szprevàjani. DŰhovnici vszàkoga meszta, gde je szprévod mimo sò, szo z-poszlŷtávci szvojimi navkŷpe v-szvétesnoj ôpravi sli vò tak velikomi mrtveci dŷžno csészt prikazŷvat. Zvonŷve szo po cĕloj dr'zĕli nesztanoma placсно múvili. Navĕcsar ob 5 vòri, gda bi szprévod v-Hàlle vàras sò, sze je grozna vno'zina mesztancsarov vkŷppritszkala na prijĕtje tak drágoga mrtveca. DŰhovnici i szvetszki redovnici szo pred vràti sztáli i vucsitelje szo z-vucsenikmi pred kòli sli z-glászom peszmenim, med taksim sztiszkávanem lŷdsztva, da szo kòla csesztò posztànofi mogla i dvĕ cĕlivi vòri je trbelo, dokecs szo k varaskoj cĕrkvi prisli, gde je mrtvo tĕlo dolipolo'zeno i drŷgi dén z szvetlov pręcimbov z-meszta geryeno i pròti Wittenbergi pelano, kama szo li 22 ga dnéva prisli 'z-nyim. Eti szo je na ona vràta notripelali, gde je te vu Bògi vòpreminòcsi ednòk liszli pápov z'zgaò.

Med groznoga placsa i szvetle pręcimbe znamĕnyami je naszlédnye on eti na vecsen mir polo'zeni vu krypto gradovene cĕrkvi pred nyĕ oliàrom, gde pod ednim drágim bruncsanim pokrivalom tiho pocsiva. — Nyemi na szpòmenek je III. Fridrik Wilhelm, burkuski kràl v1821. leti eden velike vrĕdnoszti szteber na wittenbergszkom plàci posztaviti dao. Nyega grŷnt je z-zrĕzanoga gladkoga granitkamna, na sterom kĕp Luthera, vu prirodjenoj velikoszti z-brunca zlejani, sztoji, vu lĕvoj ròki odprĕto biblio dr'zĕcs i z-dĕsznov na nyò kàzajòcs. Kumesz nyega je vizziko 'zelezno pokrivalo, stero na siraaj granitni sztebri pocsiva. — Tak velikŷ konec szl je, po lasztivni odicseni delaj vòzbojŷvao mòz ete, z tak niszikoga sztána zhàjajòcsi! Steri mrtelen sze je pozdigno gda na takso vizzino?

Ali on je nè szamo najvĕksi mòz dnĕvov szvoji, nego takse znamĕnye, stero sze vu tekàji cĕli sztotin rĕtkogda szkà'ze, goriopràvleni zevszĕmi szpodobnosztami, k-preobràzenyi szvéta potrebnimi. Globeki, oszter i csiszti poglĕd vu szkrovno' bivoszt dugovày, velika zevcsenoszt, veren, isztinszki i pobo'zen dŷh, gorĕcsa lŷbĕzen i nevkleknyena szrdcsnoszt pri raszŷrjavanyi isztine, neobtrŷdjenoszt vu hasznoviti ôpravicaaj, nevçaglivoszt vu te'zki pripĕtjáj, krsztsanszko pozizno szrdce, 'zelĕnye dike Bòga i lŷdi blàzensztva i zavr'zenye lasztivnoga dobicska — tò naime je bilò bo'ze ro'zjĕ ono, z-sterim je on plemenite przi szvoje goriopaso, vu boji isztine goliàta blòde i popovszkoga lādanya vrgao i tak erkòcs, grŷnt pò szvéta sztròszo.

Luther je ocso svojega v-1530., mater pa v-naszledŷvajòcsem leti pokopao; steriva szta tak obà szrecso mela viditi velikoszti szinà szvojega. Vdovica nyegova, stero je z-csetverov dcòv osztavo (dvĕ szta pa v-maloszti mrlĕ), je do 1552. leta 'zivĕla i v-53 leti sztaroszti mrla v-Torgau vàrasi, kama je zàto sla po szmrti tivàrisa sztát, geto sze je v-Wittenbergi veliki pestis pobŷdo. — Mo'zkoga szpòla nyegovoga szlednyi osztànek je bio Gottlob Martin, ki je v-1759. leti, kak pravdenik, v-Dresda vàrasi szkoncsao 'zitek szvoj.

Vu velikom i za szvét blagoszlova punom deli popravka pomocsnik i veren prijatel nyegov, je bio te zevcseni, krotki i lŷbezniivi Melanchthon, ki je 28 lĕt v-nepretrgnyenom jedinsztvi 'zivo'z-nyim i koga je glász szmrti nyegove globoko vu dŷhi sztròszo, tak da nyemi je pri grobi zgŷbĕlenoga prijàtela predgati komaj mogòcse bilò. On je escse 14 lĕt 'zivo, i vnogo nemira, pregànyanya, ogrizàvanya i nevrĕdnoga bantŷvanya od mányi szlugov blòda pretrpeti mogao.

I on je neobtrŷdjeni bio vu szlŷzbi Bòga i bratov. Medtĕm je nepotisano 'zelĕnye nebeszke domovine mira noszo vu prszaj szvoji, stero sze nyemi je i k csaszki szpunilo. Vòra oszlobodjĕnya je prisla i nyemi; ki gda bi vido lŷbĕléne szvoje, pri szmrtnoj poszteli szvojoj za 'zitek nyegov trepetajòcs, vu britki szkuzaj plavati, milo je je tròstao i naszlédnye etak erkao: „Li edno me nepokoji escse: ah dabi cérkev bo'za v-jedinsztvi osztà'a!“ — Gda bi ga nadale pitali, csi bi escse ka 'zelo; odgovoro je: „Li vekivecni 'zitek!“ Potom sze je na Bòga zezàvao, erkòcs: „V-tebi sze vŷpam, moj boze! ti me, verjem, neosztàvis vu szkràdnyoj vòri mojoj!“

Med etimi recsmi je prëksô na bôgsi 'zitek nebeszki. Mile ocsi i prijazniva vÛszta nyegova je angel bl'zene szmrta naveke zápro. Cëli Wittenberg je na glász ete v-globoki plac vtonyeni i povszéd je csüti krícs: „Jaj! Viszoko postüvanoga vucsitela nasega nega vecs!“ — Neszmerne vno'zine szo sze vküptiszka k-h'zi nyegovoj, i vszáka dobra dÛsa je 'zelëla escse ednôk viditi nepozáblenoga lÛbezniaka szvojega. Vszáki z-vernî vucsenikov nyegovi je hito ka na szpômenek od nyega zadr'zati; záto szo i na tle raztorjena péra i falatke papirov goripôbrali i meszto drágoga záloga tászránili.

Mrtvo tÛlo nyegovo je od neszmerne vno'zine lÛdsztva med vrëlimi szkuzami i z-szvetlov précinbov vu kriptu gradovene cërkvî szprevodjeno i k-kôsztam Luthera na vecsnî mir polo'zeno. Etak liki je on vu 'zitki vszigidár na sztráni Luthera szvojega sztao, tak je i vu grobi pri nyem naisao posztelo. — Kak csüdno vodi Bôg poti vernî szrdc vu 'zitki i szmrta!

Nakeliko je postüvao nyega Luther, szvedocsijo, zvôn drÛgi, ete recsi nyegove: „Niscse je nê obdarüvani z-tak lëpimi talentomi, kak Filip nas; záto je dosztojno, da ga trdno postüjemo.“

Melanchthon Filip je li ednoga szina nihao, ki je ôroküvao, isztina, dobro szrdce, ali veliko pamet ocsé szvojega nikak nê. Edna nyegova csi je v-Wittenbergi k-mô'zi dána. Cëli kÛp ocsé je noszila najsztarësa csi nyegova Anna, stero je 'ze v-1547. leti na veliko bolezén srdca zgübiti mogao. I tivárisica nyemi je v-1557. leti mrla. Ona je vu vszem vrëdna bila csiszte lÛbézni nyegove; ali po prevecs velikoj szlabosztî i bojazlivosztî szrdca je csesztô zbutkala mir i veszëlje hi'ze szvoje. Pa je Melanchthon eti najráj iszkaó najdragse kincse zemelszko'ga 'zitka. 'Zitek nyegov je eden ti najvernësi prijátelov nyegovi, Camerarius Joachim szpiszao; z-385 falátov sztojécse knige nyegove je pa Rotermund vzéó v-réd.

Tá szmo szprevodili na dalésno pôtvèrnîva pasztëra ovcsárnice Jezusove; odíska szta nyidva i dalecs za szebom osztavila drágo csrëdo szvojo, med negvÛsnimi i vihërnimi násztaji 'zitka. Vidmo tak 'ze, ka sze je z-etov nadale godilo.

Malo po szmrta Luthera je vövdrla tak zvâna schmalkaldszka bojna med pápinci i lutherá-

ni v-nemskom dr'zányi. Ali lutheránye szo nika nê mogli doprinesztî, geto je nê bilô vjedínanye med glavami. Eden z-eti, Móric, herceg Saxonie, je ednáko k-caszari privrgao i poprëk je nê bio nigdár prav verén tivárisom szvojim. On je i vu sztrica szvojega, zebanika Saxonie dr'zánye vdaró, gda bi sze ete ôzdalecs z caszarom bojüvao. I tó je zrok dalô, kâ szo sze zaveznicî hitro nazáobrnoli, gda bi Szhaertlin z-Chebestjenom, vojom varasôv, vecskrât zaman vdaró nad tábor caszara. Melanchton je mir porácsao szvojim.

Caszar je zdâ predevszëm várase svábszki dr'zél podzájao; i tak je v-1547. leti sô v-Saxonio, kastigat zebanika, stero je na Gyürjavo pri Mühberg varaséki zbio i v-robosztvo vlëkao. On sze je szmrta, na stero je potom oszodjeni, li tak rêso, kâ je csésztl dolipolo'zo i dr'zánye caszari prékpÛszto. Obôje je szledi Móric dôbo. — Etak je zapelani i v-robosztvo vrëni i Filip, poglavnik Hass'ë, gda bi zbantüvao Móri-ca, zeta szvojega.

Ali Móric je hitro prevido, kâ sze lutheranom szlédnya pogübel szopi i hitro je pá knyim privrgao. Ár je caszar z-pápcinci tak szkón-csávao, kâ evangelicsanci naj vsze tánihálo vu dugoványi vere, dokecs sze obcsinszko cërkevno szpráviscse dr'zati má, medtëm (interim) naj pri pápinszki tadankî osztánejo. I tó szkón-csanye sze zové vu cerkevni prigodi „Interim“. Prôti szkón-csanyi etomi je cëli evangelicsanszki szvét glász i ro'zjé pozdígno: ár szo dobro razmili poti masznoga obëtanya pápincov i dÛh szpráviscs cervevni, gde je isztini bózoj na csésztl escse nigdár nika, ali nyê na zaklácsenye vsze vcsinyeno i tak bi nyi svz. dugoványe jáko lehko do pitanoga dnëva zmrznolo. Za toga volo je Móric szam najprvé gorisztano prôti caszari i gda bi pri Innsbrucki sztrasno zbio serege nyegove, z-szilov ga je na nyé gnao, da je obá vu robosztvi bodôcsiva poglavnika na szlobodcsino pÛszttî i evangelicsancom — pôleg passauszko'ga glihanya 1552. leta — vu dugoványi vere popolno szlobodcsino, ino z-pápcinci vréd vu vszem ednáko pravico dati mogao, ka je i v-1555. leti, 25 ga dnëva Mihálcseka v-Ágostanszkom zmirjenyi ocsiveszno potrdjeno. I tó je grünt szvetzski pravíc obcsinszke cërkvî evangelicsanszke.

12. Zwingli i Calvin. Reformatuske.

Rávno te, gda je Luther prôti blôdnim návukom pápe ocsiveszno bojno zácsao v-nemskom országi, je sztano v Helvetzii, ali svajcarszkoj zemli, eden szrdcsen i verén szvedok isztine bó'ze, Zwingli Ulrik. Rodjeni je on v-Wildhaus vá-rasi v-1484. leti, i-ga dnëva proszínca. Ocsa nyegov je eden prémocsen tanácsnik meszta bio. Priszetnomi velikomi glászî i zevcsenosztî szvoj-j je on v-Baseli i Berni polo'zo grünt, celô vöosznôvao sze je pa v Bécsi. (Dale.)